

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОГОДБАТА ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ МЕЖДУ РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ И КРАЛСТВО МАРОКО**

Член единствен. Ратифицира Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, подписана на 21 септември 2016 г. в Рабат.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2017 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Димитър Главчев)

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко

Спогодбата е разработена от двете страни при предварителни консултации въз основа на общоприетите принципи и норми на международното право в областта на социалната сигурност. Подписана е на 21 септември 2016 г. в Рабат от Зорница Русинова – министър на труда и социалната политика, и от Абдеслам Седики – министър на заетостта и социалните въпроси на Кралство Мароко.

Тъй като спогодбата води до финансови ангажименти за България, тя подлежи на ратификация.

Спогодбата се основава на принципите за еднакво третиране на лицата; износ на пенсии; приложимост само на едно законодателство по отношение задължението за осигуряване и сумиране на периодите на осигуряване.

В персоналният ѝ обхват са включени гражданите на всяка от договарящите страни, които са или са били подчинени на законодателството на една от договарящите страни, както и лицата, чиито права произтичат от правата на тези лица.

В материалния обхват от българска страна са включени следните видове обезщетения: парични обезщетения за временна неработоспособност и майчинство; обезщетения и пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест; пенсии за осигурителен стаж и възраст и пенсии за инвалидност поради общо заболяване; наследствени пенсии, произтичащи от тези пенсии; парични обезщетения за безработица; помощи при смърт.

По отношение на Кралство Мароко спогодбата ще обхваща общата схема за социална сигурност в частния сектор; схемата за граждански и военни пенсии; колективната пенсионна схема; схемата, покриваща трудови злополуки.

Във връзка с приложимото право като общ принцип е възприето прилагането на законодателството на договарящата страна, на чиято територия работи наетото или самостоятелно заето лице. Предвидени са и изключения от това общо правило – при командироване, за пътуващ персонал

на предприятие, извършващо за чужда или за своя сметка международен превоз на пътници или стоки, за членове на екипажа на кораб, за служителите на дипломатическите и консулски представителства, членовете на техните семейства и обслужващия персонал на служителите на тези представителства и др.

При командироване на наети лица се предвижда срок 24 месеца за запазване на принадлежност към законодателството на изпращащата страна. Ако времето, необходимо за завършване на работата, надхвърля 24 месеца, законодателството на първата договаряща страна остава приложимо за още най-много 24 месеца, при условие че е получено съгласието на компетентния орган на втората договаряща страна или на институцията, определена от този орган.

Във връзка с обезщетенията за временна неработоспособност и майчинство по спогодбата се предвижда взаимно зачитане на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни. Осигурителните периоди ще бъдат сумирани до степен, необходима за получаване на право на обезщетение съгласно законодателството, което се прилага. Ако осигурителните периоди по двете законодателства съвпадат, те ще се отчитат само веднъж.

Що се отнася до пенсиите за инвалидност, за старост и наследствените пенсии, също е предвидено взаимно зачитане на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни, при условие че тези периоди не се припокриват. Ще се зачитат и периоди, придобити преди влизането в сила на спогодбата. Предвидена е и възможност да се вземат предвид осигурителни периоди, завършени по законодателството на трета страна, с която и двете договарящи страни са обвързани чрез инструмент за координиране в областта на социалната сигурност, в който е предвидена възможността за сумиране на осигурителните периоди.

Спогодбата предвижда, че ако законодателството на едната договаряща страна обвързва предоставянето на определени обезщетения с условието осигурителните периоди да са завършени при специфични условия, за отпускането на тези обезщетения се отчитат единствено периодите, завършени съгласно законодателството на другата договаряща страна, само доколкото е необходимо, за да се изпълнят тези специфични условия.

В спогодбата е предвидено, че ако условията за придобиване на право на обезщетение съгласно законодателството на една от договарящите страни са изпълнени, независимо от осигурителните периоди, завършени

съгласно законодателството на другата договаряща страна, компетентната институция на първата договаряща страна определя обезщетението изключително въз основа на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателството на тази договаряща страна. Ако осигурителният период, завършен съгласно законодателството на една от договарящите страни, е по-кратък от дванайсет месеца и ако, вземайки предвид само този период, лицето не придобива право на обезщетение, компетентната институция на тази договаряща страна не е задължена да отпусна обезщетения за този период.

В случаите, в които лицето отговаря на условията за отпускане на пенсия, без да е необходимо сумиране на осигурителни периоди, пенсията се отпуска и изплаща изключително съгласно законодателството на държавата, в която лицето отговаря на изискванията за пенсиониране. При необходимост от сумиране на осигурителни периоди с оглед придобиване на право, за определяне на размера на пенсиите е възприет принципът на пропорционално изчисление, при който всяка държава определя размер, съответстващ на периодите, придобити по нейното законодателство.

Парично обезщетение в случай на трудова злополука или професионална болест се предоставя съгласно законодателството на договарящата страна, на което е подчинено наетото лице в момента на настъпване на злополуката или болестта. Обезщетенията за професионална болест се отпускат съгласно законодателството на компетентната институция на договарящата страна, на чието законодателство е било подчинено лицето в момента на упражняване на трудовата дейност, довела до професионалната болест. Това правило се прилага и в случаите, когато болестта е била установена по време, през което лицето е било подчинено на законодателството на другата договаряща страна.

По отношение на обезщетението за безработица или обезщетение при загуба на работа също е предвидена възможност за сумиране на осигурителни периоди, завършени по законодателството на другата договаряща страна, при условие че осигуреното лице е завършило последните си осигурителни периоди в съответствие със законодателството, съгласно което се претендира за тези обезщетения. Уточнено е, че при определяне на размера на обезщетението за безработица или на обезщетението за загуба на работа компетентната институция на всяка от договарящите страни зачита единствено осигурителните доходи и периоди, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

В спогодбата е регламентирано, че ако на лицето не достигат необходимите осигурителни периоди за придобиване, запазване или възстановяване на правото на помощ при смърт, предвидени от законодателството на една от двете държави, за допълване на осигурителните периоди, завършени в тази държава, се вземат предвид и предишни осигурителни периоди, завършени съгласно законодателството на другата държава. Всяка компетентна институция изплаща дължимата съгласно нейното законодателство помощ при смърт независимо от мястото на пребиваване на получателя.

В останалите части на спогодбата се съдържат стандартни разпоредби относно сключването на административно споразумение, процедурни правила за подаване на заявления, определяне и изплащане на обезщетенията, достъпа до информация и защита на личните данни, административно сътрудничество и др.

В спогодбата е предвидено, че тя влиза в сила от първия ден на третия месец, следващ месеца, през който е получена втората от нотите, с които договарящите страни взаимно се уведомяват по дипломатически път, че са изпълнени изискванията на националните им законодателства за влизането ѝ в сила. Сключва се за неопределен период. В случай на прекратяване всички права, придобити от лицата в съответствие с разпоредбите на спогодбата, остават в сила.

Съгласно § 1а, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за нормативните актове, глави втора и трета от същия закон, с изключение на изискването за мотиви по чл. 28, ал. 1, не се прилагат за законопроектите за ратифициране и денонсиране на международни договори. Във връзка с това не е необходимо да бъде извършена оценка на въздействието, да се провеждат обществени консултации и да бъде изготвена справка за съответствието с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека на проекта на Закон за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(**Бойко Борисов**)

СПОГОДБА
ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ

между

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

и

КРАЛСТВО МАРОКО

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И

КРАЛСТВО МАРОКО

Наричани по-нататък „Договарящи страни”,

Решени да засилят отношенията си в областта на социалната сигурност, се договориха за следното:

ЧАСТ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член I

Определяния

1) За целите на настоящата Спогодба, следните понятия означават :

1. „България”
Република България;
- „Мароко”
Кралство Мароко;

2. „територия”

За Република България:

Държавната територия на Република България: територията и териториалното море, върху които Република България упражнява своя държавен суверенитет, както и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, в които упражнява суверенни права и юрисдикция в съответствие с международното право;

За Кралство Мароко:

Територията на Кралство Мароко и прилежащите зони към териториалните води на Мароко, включително териториалното море и отвъд него изключителната икономическа зона и зоните, в които съгласно националното законодателство и международното право Кралство Мароко упражнява своята юрисдикция или своите суверенни права за експлоатация и проучване на природните ресурси на морското дъно, на неговите недра (континентален шелф) и покриващите ги води.

3. „гражданин”

За Република България:

Български гражданин по смисъла на Конституцията на Република България.

За Кралство Мароко:

Марокански гражданин по смисъла на Конституцията на Кралство Мароко.

4. „законодателство“:
Законите, подзаконовите актове и други разпоредби, които се отнасят до законодателствата за социална сигурност, посочени в член 2, параграф 1 на настоящата Спогодба;
5. „компетентен орган“
За Република България: Министърът и министерствата, отговарящи за клоновете на социална сигурност, посочени в член 2, параграф 1, точка 1 на настоящата Спогодба;
За Кралство Мароко: Министерството или министерствата отговарящи за клоновете на социална сигурност, посочени в член 2, параграф 1, точка 2 на настоящата Спогодба;
6. „компетентна институция“:
Институцията отговорна за прилагане на законодателството, посочено в член 2 на настоящата Спогодба, или институцията отговаряща за отпускане на обезщетенията, съгласно настоящата Спогодба;
7. „пребиваване“:
Обичайното място на пребиваване на лицето, по смисъла на законодателството на Договарящите страни;
8. „престой“:
Временен краткосрочен престой по смисъла на законодателството на Договарящите страни;
9. „осигурено лице“:
Гражданин на една от Договарящите страни, който е подчинен, или е бил подчинен на действащото законодателство в една от двете Договарящи страни;
10. „преживяло лице или правоимащ“:
Всяко лице, определено или признато като такова съгласно действащото законодателство, прилагано от Договарящата страна, която изплаща обезщетенията;
11. „осигурителен период“:
Периодът, за който са внасяни осигурителни вноски, или приравнен на него период, определен като такъв от законодателството на една от двете Договарящи страни;
12. „парични обезщетения“:

Обезщетение, парично плащане, пенсия или пенсия за трудова злополука или професионална болест, включително всички техни елементи и всякакви увеличения, добавки, надбавки от преизчисления или допълнителни помощи;

- 2) Останалите понятия, използвани в настоящата Спогодба, имат значението, което им се придава в съответното законодателство.

Член 2

Материален обхват

- 1) Настоящата Спогодба се прилага за законодателствата на двете Договарящи страни:
1. По отношение на България, за законодателството в областта на държавното обществено осигуряване:
 - 1.1. Парични обезщетения за временна неработоспособност и майчинство;
 - 1.2. Пенсии за осигурителен стаж и възраст и пенсии за инвалидност поради общо заболяване;
 - 1.3. Инвалидност поради трудова злополука и професионална болест;
 - 1.4. Наследствени пенсии по точки 1.2 и 1.3;
 - 1.5. Парични обезщетения за безработица;
 - 1.6. Помощ при смърт;Както и свързаните с тях вноски.
 2. По отношение на Мароко, за законодателството в областта на:
 - 2.1. Общата схема за социална сигурност в частния сектор;
 - 2.2. Схемата за граждански и военни пенсии;
 - 2.3. Колективната пенсионна схема;
 - 2.4. Схемата покриваща трудови злополуки;
- 2) Настоящата Спогодба ще се прилага също така и за всички нормативни актове, законодателни и подзаконови, изменящи или допълващи законодателството, посочено в параграф 1.
- 3) По отношение на законодателни актове и подзаконови нормативни актове, изменящи изцяло даден клон на социалната сигурност или обхващащи нов клон от нея, Спогодбата ще се прилага само ако Договарящите страни са се споразумели за тази цел.

Член 3

Персонален обхват

Настоящата спогодба се прилага за осигурените лица, така както са определени в член 1, параграф 1, точка 9, както и за техните правоимащи.

Член 4

Еднакво третиране

Когато се прилага законодателството на една от двете Договарящи страни, нейните граждани имат равни права и задължения с гражданите на другата Договаряща страна.

Член 5

Износ на обезщетения

- 1) Паричните обезщетения, предвидени от законодателството на една от Договарящите страни, не могат да бъдат намалявани, променяни, спирани или прекратявани при промяна на мястото на пребиваване на територията на другата Договаряща страна.
- 2) Параграф 1 не се прилага за обезщетенията за безработица и обезщетението при загуба на заетост.

ЧАСТ II

ПРИЛОЖИМО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 6

Общи разпоредби

- 1) Задължението за осигуряване се определя съгласно законодателството на Договарящата страна, на чиято територия работи наетото или самостоятелно заето лице, както и в случаите, когато пребиваването на наетото лице или седалището на работодателя се намира на територията на другата Договаряща страна, освен ако с разпоредбите на член 7 и член 8 на настоящата Спогодба не е определено друго.
- 2) По отношение на държавните служители и приравнените на тях лица се прилагат законовите разпоредби на Договарящата страна, в чиято администрация са назначени тези лица.

Член 7

Специални разпоредби

- 1) Наето лице, което упражнява трудова дейност на територията на една от Договарящите страни и което е командировано от своя работодател на територията на другата Договаряща страна за да извърши конкретна работа, като същевременно остава наето от същия работодател, продължава да бъде подчинено на законодателството на първата Договаряща страна за срока на извършване на работата, така както би било ако е продължило да работи на нейната територия, при условие, че предвиденият срок за тази работа не превишава 24 месеца.

В случай, че срокът за извършване на работата продължи повече от предвидените 24 месеца, законодателството на първата Договаряща страна остава приложимо за още най-много 24 месеца, при условие, че е получено съгласието на компетентния орган на втората Договаряща страна или на институцията определена от този орган.

- 2) Ако самостоятелно заето лице упражнява трудова дейност на територията на една от Договарящите страни и се премести на територията на другата Договаряща страна, където да упражнява временно своята дейност, за него се прилага законодателството на първата Договаряща страна, така както би било ако е продължило да работи на нейната територия, при условие, че предвиденият срок за тази дейност не превишава 12 месеца.
- 3) Лице, което е член на пътуващия персонал на предприятие, извършващо за чужда или за своя сметка международен превоз на пътници или стоки, е подчинено на законодателството на страната, на чиято територия се намира седалището на предприятието. В случай обаче, че лицето работи в дъщерно предприятие или постоянно представителство на предприятието, което се намира на територията на страната различна от тази, в която се намира седалището, то за него е приложимо законодателството на страната, на чиято територия се намира въпросното дъщерно предприятие или постоянно представителство. Ако обаче лицето работи предимно на територията на едната от двете страни, в които пребивава, за него е приложимо законодателството на тази страна, дори ако предприятието, което го е наело няма нито клон, нито постоянно представителство на нейната територия.
- 4) Членовете на екипажи, както и всички наети лица на борда на кораб плаващ под флага на една от Договарящите страни, са подчинени на законодателството на тази Договаряща страна.

Член 8

Дипломатически и консулски представителства

- 1) По отношение на служителите на дипломатическите и консулски представителства, на членовете на техните семейства, както и на частния обслужващ персонал на служителите на тези представителства, които са командирани на територията на другата Договаряща страна, се прилага законодателството на командироващата ги страна.
- 2) По отношение на лицата, посочени в параграф 1 на този член, които не са командирани, се прилага законодателството на Договарящата страна на чиято територия се намира дипломатическото или консулско представителство.
- 3) Лицата, посочени в параграф 2 на този член, които са граждани на Договарящата страна, на която принадлежи дипломатическото или консулското представителство, могат в срок от три месеца от постъпването им на служба да изберат за тях да се прилага законодателството на тази Договаряща страна.

Член 9

Изключения от разпоредбите на чл. 6-8

По искане на наетото лице съвместно с неговия работодател, компетентните органи на двете Договарящи страни или посочени от тях институции могат да се споразумеят за допускане на изключение от чл. 6-8 на настоящата Спогодба.

ЧАСТ III

ОСОБЕНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I

ВРЕМЕННА НЕРАБОТОСПОСОБНОСТ И МАЙЧИНСТВО

Член 10

Сумиране на осигурителни периоди

Ако законодателството на една от Договарящите страни изисква да е завършен определен осигурителен период за придобиване, запазване или възстановяване на правото на обезщетения, компетентната институция на тази Договаряща страна, зачита, доколкото е необходимо за целите на сумирането, осигурителни периоди завършени съгласно законодателството на другата Договаряща страна, при условие, че тези периоди не съвпадат.

ДЯЛ II

ПЕНСИИ ЗА ИНВАЛИДНОСТ, ЗА ПРОСЛУЖЕНО ВРЕМЕ И СТАРОСТ, ЗА ПРЕЖИВЕЛИ ЛИЦА

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Сумиране на осигурителни периоди

- 1) Ако законодателството на една от договарящите страни изисква да е завършен определен осигурителен период за придобиване, запазване или възстановяване на правото на обезщетение, компетентната институция на тази Договаряща страна, зачита, доколкото е необходимо, осигурителни периоди завършени съгласно законодателството на другата Договаряща страна, разглеждайки ги като осигурителни периоди, завършени съгласно законодателството на първата Договаряща страна, при условие, че тези периоди не се припокриват.
- 2) Ако законодателството на една от Договарящите страни изисква да е завършен при специфични условия определен осигурителен период за придобиване на правото на

обезщетение, за тази цел се зачитат осигурителните периоди завършени съгласно законодателството на другата Договаряща страна, единствено доколкото е необходимо, за да се изпълнят тези специфични условия.

- 3) В приложение на предходните алинеи, ако не са изпълнени условията за придобиване на право на обезщетение, компетентната институция взема предвид и осигурителните периоди завършени съгласно законодателството на трети държави, с които и двете Договарящи страни са обвързани чрез инструмент за координиране в областта на социалната сигурност, в който е предвидена възможността за сумиране на осигурителните периоди.

Член 12

Обезщетение съгласно схемата за социална сигурност само на една държава

Ако условията за придобиване на право на обезщетение съгласно законодателството на една от Договарящите страни са изпълнени, независимо от осигурителните периоди завършени съгласно законодателството на другата Договаряща страна, компетентната институция на първата Договаряща страна определя обезщетението изключително въз основа на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателството на тази Договаряща страна.

Член 13

Осигурителни периоди под 12 месеца

- 1) Ако осигурителният период завършен съгласно законодателството на една от Договарящите страни е по-кратък от дванайсет месеца, и ако вземайки предвид само този период лицето не придобива право на обезщетение, компетентната институция на тази Договаряща страна не е задължена да отпусна обезщетения за този период.
- 2) Компетентната институция на другата Договаряща страна зачита периода посочен в предходния параграф за прилагане на разпоредбите на член 11, разглеждайки го като период завършен съгласно нейното собствено законодателство.

Член 14

Намаляване, спиране и прекратяване на обезщетенията

Законодателствата на двете Договарящи страни, отнасящи се за намаляването, спирането и прекратяването на пенсиите, когато изплащаните пенсии са от едни и същ вид, не се прилагат за лицата, обхванати от настоящата Спогодба.

ГЛАВА 2

ОСОБЕНИ РАЗПОРЕДБИ

ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Член 15

Размер на паричните обезщетения

С оглед на разпоредбите на член 11, размерът на паричното обезщетение ще се определя съгласно българското законодателство относно осигурителните периоди завършени в България и доходите върху които са внасяни осигурителни вноски за тези периоди.

ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА КРАЛСТВО МАРОКО

Член 16

Пенсия за старост и пенсия за преживели лица

1. С оглед на разпоредбите на член 11, компетентната институция определя съгласно своето законодателство дали заинтересованото лице отговаря на необходимите условия за придобиване на право на пенсия за старост или на пенсия за преживели лица.
2. При придобито право на пенсия, компетентната институция определя обезщетението, за което би могло да претендира осигуреното лице, ако всички осигурителни или приравнени на тях периоди са били завършени изключително по нейното законодателство, след това намалява размера на обезщетението пропорционално на продължителността на осигурителните и приравнени на тях периоди завършени съгласно прилаганото от нея законодателство преди датата на придобиване на правото на пенсия, спрямо общата продължителност на периодите завършени по законодателството на двете страни, и когато е необходимо, на осигурителните периоди завършени според законодателството на трети страни, с които и двете държави са обвързани чрез инструмент за координиране в областта на социалната сигурност, в който е предвидена възможността за сумиране на осигурителните периоди. Общата продължителност не може да превишава максималната продължителност която евентуално се изисква от прилаганото законодателство за придобиване на право на пълно обезщетение.

Член 17

Пенсия за инвалидност

Изчисляване и отпускане на пенсията за инвалидност

1. Пенсията за инвалидност се отпуска съгласно мароканското законодателство, на което е било подчинено работещото лице, в момента когато поради непрофесионално заболяване или нетрудова злополука е настъпило прекратяването на работа и последвалата неработоспособност, като се вземат предвид, когато е необходимо, разпоредбите на член 11 от настоящата Спогодба.

2. Размерът на пенсията се определя въз основа на средната заплата, като се вземат предвид единствено заплатите, върху които са внасяни вноски съгласно мароканската осигурителна схема.

Член 18

Преобразуване в пенсия за старост

1. Пенсията за инвалидност се преобразува в пенсия за старост, от момента в който са изпълнени условията за отпускане на пенсия за старост, а именно навършена възраст, съгласно мароканската система за социална сигурност, по която се дължи инвалидната пенсия.
2. Преобразуването се извършва при условията, предвидени в мароканската система за социална сигурност, по която се дължи инвалидната пенсия.

ДЯЛ III

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ БОЛЕСТИ

Член 19

Определяне на правото на обезщетения и пенсии

Правото на обезщетение и на пенсия за трудова злополука или професионална болест се определя съгласно законодателството на Договарящата страна, на което е подчинено работещото лице в момента на настъпване на злополуката или болестта.

Член 20

Влошаване на последиците от трудова злополука

Ако по отношение на лице претърпяло трудова злополука настъпи влошаване на здравословното състояние или доказана болест вследствие на злополуката, по време когато лицето е подчинено на законодателството на другата Договаряща страна, обезщетенията и пенсиите, на които има право за тази болест или за това влошаване, са за сметка на компетентната институция на Договарящата страна, в която лицето е било осигурено в момента на трудовата злополука.

Член 21

Професионална болест

- 1) Обезщетенията и пенсиите за професионални болести се отпускат съгласно прилаганото законодателство от компетентната институция на Договарящата страна, на което е било подчинено лицето в момента на упражняване на трудовата дейност, довела до професионалната болест. Това правило се прилага и в случаите, когато болестта е била установена по време през което лицето е било подчинено на законодателството на другата Договаряща страна.

- 2) Когато лицето е упражнявало трудовата дейност визирана в параграф 1 и е било подчинено на законодателството на една от двете Договарящи страни, неговите права се определят съгласно законодателството на което последно е или е било подчинено при упражняване на дейността си. Ако лицето не придобие право на обезщетение в тази Договаряща страна, тогава се прилага законодателството на първата Договаряща страна.

Член 22

Влошаване на здравословното състояние в случай на професионална болест

- 1) При възникнало право на обезщетение или на пенсия за професионална болест съгласно законодателството на една от Договарящите страни, обезщетението или пенсията се дължат от компетентната институция на тази Договаряща страна, дори ако това състояние е възникнало по време, когато лицето е било подчинено на законодателството на другата Договаряща страна, но при условие, че там то не е извършвало дейност със същата степен на вредност за здравето.
- 2) В случай на влошаване на здравословното състояние на лице, което получава пенсия за професионална болест, съгласно законодателството на една от Договарящите страни, когато то извършва дейност в другата Договаряща страна, ще се постъпва както следва:
- i. компетентната институция на първата Договаряща страна продължава да изплаща отпуснатите обезщетения под формата на пенсия съгласно своето законодателство, без да взема предвид влошеното здравословно състояние.
 - ii. Ако влошаването на здравословното състояние е настъпило по законодателството на втората Договаряща страна, компетентната институция на тази Договаряща страна отпуска на лицето пенсия, чийто размер е равен на разликата между размера на обезщетенията под формата на пенсия дължими след влошаване на неговото състояние и размера на обезщетенията под формата на пенсия, които са щели да бъдат дължими в тази Договаряща страна преди влошаването на здравословното състояние.

Член 23

Оценка на неработоспособността настъпила вследствие на трудова злополука или професионална болест

При оценката на неработоспособността, настъпила вследствие на трудова злополука или професионална болест, се отчитат и последиците от предишни трудови злополуки или професионални болести на лицето, възникнали по времето, когато то е било подчинено на законодателството на другата Договаряща страна.

ДЯЛ IV

ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА БЕЗРАБОТИЦА ИЛИ ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ПРИ ЗАГУБА НА РАБОТА

Член 24

- 1) Ако законодателството на една от Договарящите страни изисква да са завършени определени осигурителни периоди за придобиване, запазване или възстановяване на правото на обезщетение в случай на безработица или обезщетение при загуба на работа, компетентната институция на тази Договаряща страна зачита за тази цел осигурителните периоди завършени по законодателството на другата Договаряща страна като осигурителни периоди завършени по нейното законодателство, при условие, че тези периоди не се припокриват.
- 2) Параграф 1 се прилага при условие, че осигуреното лице е завършило последните осигурителни периоди в съответствие със законодателството съгласно което се претендира за тези обезщетения.
- 3) Параграф 1 се прилага и в случаите когато, съгласно законодателството на една от двете Договарящи страни, продължителността на изплащаните обезщетенията зависи от продължителността на осигурителните периоди.
- 4) За определяне на размера на обезщетението за безработица или на обезщетението за загуба на работа, компетентната институция на всяка от Договарящите страни зачита единствено осигурителните доходи и периоди, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

ДЯЛ V

ПОМОЩ ПРИ СМЪРТ

Член 25

- 1) В случай, че на лицето не му достига необходимият осигурителен период, предвиден от законодателството на една от двете страни за придобиване, запазване или възстановяване на правото на помощ при смърт, за допълване на осигурителните периоди завършени в тази страна се вземат предвид и предишни осигурителни периоди, завършени съгласно законодателството на другата страна.
- 2) Когато смъртта на работещо лице или лице претендиращо или получаващо пенсия или пенсия за трудова злополука или професионална болест, подчинено на законодателството на една от двете страни, е настъпила на територията на другата страна или на трета страна, компетентната институция на всяка от двете договарящи се страни разглежда правото на помощ при смърт съгласно прилаганото от нея законодателство, така както ако смъртта е била настъпила на нейната територия.
- 3) Всяка компетентна институция изплаща дължимата съгласно нейното законодателство помощ при смърт, независимо от мястото на пребиваване на получателя.

ЧАСТ 4

РАЗНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26

Административно споразумение

- 1) Компетентните органи на Договарящите страни сключват административно споразумение, с което се определят мерките за прилагане на настоящата Спогодба.
- 2) Компетентните институции и органите за връзка на Договарящите страни са посочени в административното споразумение, упоменато в параграф 1 по-горе.

Член 27

Взаимна административна помощ

- 1) Компетентните органи и институции се информират взаимно за:
 - а. всички предприети мерки за прилагането на настоящата Спогодба;
 - б. всички промени в техните законодателства имащи връзка с прилагането на настоящата Спогодба.
- 2) При прилагането на настоящата Спогодба, компетентните органи и институции на Договарящите страни ще си оказват взаимно безвъзмездна административна помощ.
- 3) Компетентните органи и институции на всяка от Договарящите страни могат при прилагането на настоящата Спогодба да влизат в пряка връзка както помежду си, така и със заинтересованите лица или упълномощени от тях лица.
- 4) Компетентните органи и институции на една от Договарящите страни не могат да отхвърлят адресирани до тях молби и други документи поради факта, че са написани на официалния език на другата Договаряща страна.
- 5) Медицинските прегледи – контролни прегледи или консултации с лекар специалист на лица с прсстой или пребиваване на територията на другата страна се извършват по искане на компетентната институция. Разходите за това са за сметка на компетентната институция. Тези разходи обаче не се възстановяват, ако прегледите са извършени в интерес на институциите на двете страни.

Медицинските експертизи, извършвани в рамките на възникнал спор и предвидени от законодателството на една от двете страни, могат да се извършват на територията на другата страна. Институцията на тази страна посредничи за осъществяването на тези експертизи, като:

- предоставя на институциите на другата страна списък с одобрени експерти, или по тяхно искане назначава експерти;
- урежда разходите за експертизи, които ще й бъдат изцяло възстановени от компетентната институция на другата страна.

Член 28

Възстановяване на разходите

Компетентната институция възстановява на институцията на страната по пребиваването или по престоя, разходите упоменати в член 27, параграф 5. Това става след представяне на индивидуална справка за шестмесечието относно реално извършените разходи, чрез органите за връзка на двете страни. Начините на възстановяване на разходите се определят с Административното споразумение към настоящата спогодба.

Член 29

Такси и легализация

- 1) Когато законодателството на една от двете Договарящи страни предвижда пълно или частично освобождаване от такси при представяне на удостоверения и други документи, които се изискват от същото това законодателство, това се отнася и за съответните удостоверения и други документи, които се изискват от законодателството на другата договаряща страна при прилагането на настоящата Спогодба.
- 2) Компетентните органи или институции на двете договарящи страни няма да изискват легализация от дипломатическите или консулски служби на удостоверенията и всички други документи, които трябва да бъдат представени за прилагането на настоящата Спогодба.

Член 30

Подаване на заявления и жалби

- 1) Заявленията, декларациите и жалбите, подадени до компетентния орган или друг орган на една от Договарящите страни, се считат за подадени до компетентния орган или друг орган на другата Договаряща страна.
- 2) Заявление за обезщетение, подадено съгласно законодателството на едната Договаряща страна, се счита за заявление за обезщетение съгласно законодателството на другата Договаряща страна, освен ако заявителят не е поискал изрично правото на обезщетение да се определи съгласно законодателството само на едната Договаряща страна.
- 3) Заявленията, декларациите и жалбите, които съгласно законодателството на едната Договаряща страна е трябвало да се подадат в определен срок до административен орган, съд или компетентна институция на тази Договаряща страна, се считат за допустими ако са подадени в същия срок до административен орган, съд или компетентна институция на другата Договаряща страна.
- 4) За прилагане на разпоредбите на параграфи 1,2 и 3 на настоящия член, горепосочените институции изпращат незабавно заявленията, декларациите и

жалбите на съответните институции на другата Договаряща страна чрез органа за връзка.

Член 31

Плащания

- 1) Компетентните институции извършват плащането на обезщетенията директно на заинтересованите лица, във валутата на своите държави.
- 2) Плащанията в другата Договаряща страна, които произтичат от прилагането на настоящата Спогодба, се извършват между институциите във валутата на страната, извършваща плащането.

Член 32

Признаване на решения и документи подлежащи на изпълнение

- 1) Влезлите в сила съдебни решения, както и подлежащи на изпълнение решения на компетентната институция или на компетентните органи на една от Договарящите страни, отнасящи се за вноските и други вземания за социално осигуряване, се признават от другата Договаряща страна.
- 2) Признаването може да бъде отказано само в случай, че то противоречи на обществения ред на Договарящата страна, в която следва да се признае решението или документът.
- 3) Признатите съгласно параграф 1 влезли в сила решения и документи, се изпълняват в другата Договаряща страна. Изпълнителната процедура е в съответствие с действащото законодателство на Договарящата страна, на чиято територия следва да се извърши изпълнението. Решенията и документите трябва да включват потвърждение за тяхната изпълнителна сила (удостоверение за изпълнителна сила).

Член 33

Уреждане на спорове

- 1) Всякакви спорове относно тълкуването или прилагането на настоящата Спогодба ще се решават чрез директни преговори между компетентните органи на Договарящите страни.
- 2) Ако спорът не се разреши по този начин, по искане на една от Договарящите страни може да се прибегне до арбитражна процедура. Арбитражният състав и процедурните правила се определят чрез споразумение между Договарящите страни.

ЧАСТ V

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

Преходни разпоредби

- 1) Съгласно настоящата Спогодба не се придобиват права за периоди преди влизането ѝ в сила.
- 2) Всички осигурителни периоди, завършени преди влизането в сила на настоящата Спогодба, се зачитат при определяне на правото на обезщетения съгласно нейните разпоредби.
- 3) Настоящата Спогодба се отнася и за осигурителни случаи възникнали преди влизането ѝ в сила.

Член 35

Влизане в сила

- 1) Настоящата Спогодба подлежи на ратифициране.
- 2) Настоящата Спогодба влиза в сила от първия ден на третия месец, следващ месеца през който е получена втората от нотите, с които Договарящите страни взаимно се уведомяват по дипломатически път, че са изпълнени изискванията на националните им законодателства за влизането ѝ в сила.

Член 36

Денонсиране на Спогодбата

- 1) Настоящата Спогодба се сключва за неограничен срок.
- 2) Всяка от договарящите страни може да денонсира Спогодбата в рамките на текущата година. Денонсирането ѝ следва да бъде нотифицирано в писмена форма и по дипломатически път и да влезе в сила от 1 януари на следващата година. Нотифицирането следва да се извърши не по-късно от три месеца преди изтичането на предходната календарна година.
- 3) В случай на денонсиране на настоящата Спогодба, всички права, придобити съгласно нейните разпоредби до датата на денонсирането, ѝ се запазват.

В потвърждение на горното, долуподписаните надлежно упълномощени представители на двете договарящи страни подписаха настоящата Спогодба и положиха печат.

Изготвено в *Rabat*, на *21.09.2016*, в два оригинални екземпляра, на арабски, френски и български език, като и трите текста имат еднаква сила. В случай на различия в тълкуването на разпоредбите на настоящата Спогодба, за меродавен ще се счита френският текст.

За Република България:

За Кралство Мароко:

ЗОРНИЦА УСУИНОВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

АБДЕСЛАМ СЕДИКИ
МИНИСТЪР НА ЗАЕТОСТТА И
СОЦИАЛНИТЕ ВЪПРОСИ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 395

от 20 юли 2017 година

ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА СПОГОДБАТА ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И КРАЛСТВО МАРОКО

На основание чл. 15, ал. 1, чл. 20 и чл. 25, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, подписана на 21 септември 2016 г. в Рабат.
2. Предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5, 6 и 8 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон спогодбата по т. 1.
3. Министърът на труда и социалната политика да представи законопроекта по т. 2 в Народното събрание.
4. Министърът на външните работи да уведоми мароканската страна за изпълнението на вътрешноправните процедури, необходими за влизането в сила на спогодбата по т. 1.

5. Министърът на труда и социалната политика да обнародва в „Държавен вестник“ спогодбата по т. 1 в 15-дневен срок от датата на влизането ѝ в сила.

6. Разходите, свързани с изпълнението на задълженията на българската страна по спогодбата по т. 1, са за сметка на средствата по бюджетите на заинтересованите министерства и ведомства за съответната година.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков**

Вярно,

**ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:**

/Соня Божикова/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№... 02.01-71
...20... юли... 2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	402 - 02 - 8
Дата	20 / 04 2017 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

г-н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЛАВЧЕВ,

На основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5, 6 и 8 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № 395..... на Министерския съвет от 2017 г. проект на Закон за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко.

Приложение: съгласно текста

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 750-01-106 / 21.07. 2017 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, № 702-02-8, внесен от Министерски съвет на 20.07.2017 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по труда, социалната и демографската политика

Комисии:

- Комисия по външна политика

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ